

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Ks. St. Kard. Wyszyńskiego
Prymasa Tysiąclecia
w Rąbieniu

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne
2. Misja Szkoły Podstawowej im. Ks. Kard. Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Rąbieniu
3. Cele główne pracy wychowawczej i profilaktycznej
4. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym
5. Podstawowe kierunki realizacji oświatowej w roku szkolnym
6. Sylwetka absolwenta
7. Formy realizacji
8. Kompetencje kluczowe nauczyciela
9. Zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły
10. Instytucje wspierające program wychowawczo- profilaktyczny
11. Harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych
12. Harmonogram uroczystości, konkursów, projektów i programów realizowanych w roku szkolnym
13. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Podstawy prawne

Niniejszy *Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny* został opracowany na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka
- 2) Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zmianami),
- 3) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.
- 4) Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244, z 2019 r. poz. 730, 1818.)
- 5) Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818.)
- 6) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz. 124 oraz z 2015r. poz. 28 i 875)
- 7) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390)
- 8) Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2009 Nr 4 poz. 17)
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- 10) Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
- 11) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z 2018 r. poz. 1647 oraz z 2019 r. poz. 323)
- 12) Statutu Szkoły

- 13) Rządowego Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” na rok 2014 - 2020
- 14) Rozporządzenia MEN z dnia 6 sierpnia 2015r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2015 r., poz. 1214)
- 15) Rozporządzenie MEN dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. 2018 , poz. 214)
- 16) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r, o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2018, poz.1878)
- 17) Ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r.,Nr 10, poz.55)
- 18) Ustawy z dnia 11 września2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015, poz.1916)
- 19) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r.w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. 2016, poz.1492)
- 20) Zarządzenia Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010r w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich(Dz. Urzędowy KGP z dnia 12 listopada 2012 r., Nr 11, z póź. zmianami)

2. Misja szkoły

„Wszystko to, co jest przed Tobą, pozostaje do zdobycia”

Szkoła jest społecznością działającą na zasadach partnerstwa, przyjaźni, szacunku i życzliwości. Nauczyciele w pracy dydaktyczno-wychowawczej kierują się dobrem uczniów. Troszczą się o ich bezpieczeństwo i zdrowie. Kształtują właściwą postawę moralną i obywatelską swoich wychowanków, dążą do pełnego rozwoju ich osobowości. Szkoła wspiera ten rozwój poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania. Rozpoznaje, zachęca i rozwija indywidualne uzdolnienia i umiejętności uczniów, rozbudza chęci i szacunek do nauki, pojmowanej jako proces trwający przez całe życie. Szkoła przygotowuje uczniów do życia poprzez uczenie wzajemnej tolerancji i zrozumienia potrzeb innych ludzi. Kształtuje pozytywne podejście do nauki i pracy, zachęca do działania zespołowego, uczy współodpowiedzialności za rozwój środowiska przyrodniczego i społecznego.

Wychowanie - to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela, który w tym procesie powinien pełnić rolę opiekuna, wychowawcy, mistrza.

Podstawą wszelkich działań wychowawczych musi być świadomość człowieczeństwa. Zasadnicze zadanie wychowania polega przede wszystkim na pomocy w dynamicznym rozwoju, przez który człowiek kształtuje się, by być człowiekiem.

„Wychowanie jest osobowym dialogiem mistrza i ucznia, prowadzącym ku horyzontowi dobra, prawdy, piękna”.

Program wychowawczo - profilaktyczny ujmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny naszej szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby, umożliwia wszechstronny rozwój osobowości w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, duchowym i fizycznym.

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły obejmują wszystkich uczniów i są dostosowane do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.

Wychowanie i nauczanie w naszej szkole stanowią integralną całość. Dbamy o wszechstronny rozwój ucznia. Pragniemy wychować człowieka, który szanuje siebie, otaczających go ludzi, otwartego na świat zewnętrzny, umiejącego żyć dla siebie i innych.

Działania podejmowane przez szkołę mają za zadanie wspomagać i uzupełniać działania rodziców, których rola w wychowaniu jest najważniejsza.

Rodzice i uczniowie mają wpływ na dobór celów, treści, zadań *Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego* i pełnią aktywną rolę w tworzeniu programu oraz w ocenie jego efektów.

3. Sylwetka absolwenta

Nasz absolwent:

- Ma poczucie własnej godności i wartości.
- Zdobytą wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce.

- Ma wiedzę i umiejętności wystarczające do następnego etapu edukacji.
- Szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne.
- Cechuje go postawa szacunku dla dokonań poprzednich pokoleń w zakresie dziedzictwo kulturowego.
- Potrafi odróżnić dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
- Rozumie potrzeby innych i potrafi z nimi współpracować.
- Zna i rozumie zasady współżycia społecznego.
- Jest asertywny, tolerancyjny, otwarty na innych, szczery i wrażliwy.
- Odznacza się kulturą i odpowiedzialnością.
- Dbą o swoje zdrowie i otoczenie.
- Jest odpowiedzialny, solidny i obowiązkowy, wywiązuje się ze zobowiązań.
- Posiada podstawowe sprawności i umiejętności w zakresie języków obcych.
- Korzysta z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- Posiada wrażliwość estetyczną (plastyczną, muzyczną i ruchową).

4. Cele główne:

1. Stworzenie w szkole klimatu przyjaznego uczniom i dorosłym.
2. Wychowanie podstawowych prawidłowych postaw społecznych i postawy patriotycznej.
3. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa.
4. Zadbanie o dobry poziom dydaktyczny.
5. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności dające im możliwość dbania o swoje zdrowie.
6. Współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej
7. Stworzenie warunków do wzmocnienia u uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną
8. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące budowania prawidłowych relacji interpersonalnych.
9. Wzmacnianie więzi między uczniami a nauczycielami i wychowawcami

10. Stworzenie uczniom warunków do rozwoju zdolności i zainteresowań
11. Zaangażowanie rodziców do współpracy ze szkołą.
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

5. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym

1) Wyrabiamy poczucie patriotyzmu i sprawiedliwości społecznej:

Uczeń:

- a) Rozumie czym jest obowiązek wobec rodziny, kolegów i społeczeństwa.
- b) Ma poczucie odpowiedzialności za szkołę: szanuje pracę wszystkich pracowników, szanuje sprzęt szkolny, dostosowuje się do ustalonych reguł.
- c) Zna treść fragmentów Konwencji Praw Dziecka oraz Karty Praw Człowieka.
- d) Zna teksty literackie, filmy prezentujące wartości, style bycia i wzorce osobowe.
- e) Zna Statut Szkoły.
- f) Zna niektóre instytucje ważne dla działalności państwa.
- g) Rozumie na czym polega jego przynależność do środowiska lokalnego i państwa.
- h) Zna historię kulturę i sztukę swojego narodu i innych narodów europejskich.
- i) Ma świadomość przynależności Polski do Europy i wkładu Polaków w dziedzictwo kulturalne i duchowe Europy.
- j) Zna działalność wybranych organizacji ogólnoeuropejskich.
- k) Zna zasady postępowania.

2) Stwarzamy warunki do rozwoju samodzielności, odpowiedzialności i prawidłowej komunikacji:

Uczeń:

- a) Potrafi pod kierunkiem nauczyciela wyszukać niezbędne informacje potrzebne do realizacji zadania.
- b) Umie wyciągać i formułować wnioski po przeczytaniu lub wysłuchaniu opowiadań i zdarzeń realnych.
- b) Pracuje samodzielnie i współpracuje w grupach,
- c) Zna swoje możliwości i umiejętności oraz właściwie je wykorzystuje.

- d) Zna zasady prawidłowej komunikacji i posługuje się nimi w praktyce.
- e) Działania na rzecz innych ludzi i zwierząt.
- f) Wie jak zachować się w niebezpiecznych sytuacjach i do kogo zwrócić się o pomoc.
- g) Zna i stosuje się do obowiązujących norm i zasad społecznych.

3) Wyposażamy ucznia w wiedzę i umiejętności dotyczące prowadzenia zdrowego stylu życia:

Uczeń:

- a) Zna różne dyscypliny sportu oraz pozytywny wpływ aktywności fizycznej na zdrowie i rozwój człowieka
- b) Wie jakie znaczenie dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania organizmu ma prawidłowe odżywianie i aktywne spędzanie czasu wolnego
- c) Ma świadomość znaczenie równowagi i harmonii psychicznej dla prawidłowego funkcjonowania.
- d) Uczy się jak radzić sobie ze stresem, pokonywać trudności, rozwiązywać problemy.
- e) Zna zagrożenia jakie dla zdrowia niosą substancje psychoaktywne, w tym tzw. „dopalacze”.
- f) Wie jak działają ruchy ekologiczne i instytucje zajmujące się ochroną przyrody.
- g) Podejmuje działania na rzecz środowiska naturalnego.
- h) Zna obszary chronione w Polsce.
- i) Wie jaka jest zależność między stanem środowiska a działalnością człowieka i jak ma postępować, aby je chronić.
- j) Bierze udział w programach profilaktycznych.
- k) Zna konsekwencje wynikające ze stosowania cyberprzemocy.
- l) Wie jak w sposób bezpieczny korzystać z Internetu oraz urządzeń multimedialnych

6. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej w roku szkolnym

- 1) Rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
- 2) Wdrażanie nowej postawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
- 3) Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.

- 4) Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

7. Formy, metody realizacji programu

W doborze form i metod realizacji do pracy wychowawczo - profilaktycznej kierujemy się zasadą konieczności koordynowania oddziaływań nauczycieli, rodziców i uczniów. Uwzględnieniem ośmiu kompetencji kluczowych. W związku z tym poszczególne społeczności naszej placówki dobierać będą odpowiednie formy działania:

- 1) Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.
- 2) Wycieczki.
- 3) Warsztaty.
- 4) Rozmowy i konsultacje.
- 5) Spotkania ze specjalistami i pracownikami różnych służb.

8. Kompetencje kluczowe nauczycieli

Unia Europejska próbuje wspierać rozwój wszystkich obywateli UE poprzez zdefiniowanie najważniejszych i najbardziej podstawowych umiejętności, które człowiek powinien rozwijać w trakcie swojego życia, żeby osiągnąć sukces w życiu zawodowym i prywatnym. Celem jest wyrównanie szans i możliwości każdego z obywateli UE. Umiejętności te nazywane są kompetencjami kluczowymi, jest ich osiem i każdy nauczyciel naszej szkoły planując swoje działania uwzględnia każdą z tych kompetencji:

1. porozumiewanie się w języku ojczystym
2. porozumiewanie się w językach obcych
3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
4. kompetencje informatyczne
5. umiejętność uczenia się
6. kompetencje społeczne i obywatelskie
7. inicjatywność i przedsiębiorczość

8. świadomość i ekspresja kulturalna

Kompetencja jest kombinacją wiedzy, umiejętności i przyjmowanej postawy. Kompetencje kluczowe to kompetencje, które wspierają rozwój osobisty, włączanie w życie społeczne, aktywne obywatelstwo i możliwość znalezienia zatrudnienia. Proces kształtowania i rozwijania w sobie kompetencji kluczowych trwa przez całe życie i nigdy się nie kończy.

➤ **Porozumiewanie się w języku ojczystym**

Porozumiewanie się w języku ojczystym jest umiejętnością, która pozwala wyrażać swoje myśli, uczucia i opisywać zdarzenia zarówno w języku mówionym, jak i na piśmie (słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie) oraz utrzymywać kontakty z innymi ludźmi na polu nauki, kursów szkoleniowych, pracy, a także w domu i w czasie wolnym. Polega m.in. na czytaniu i słuchaniu ze zrozumieniem, wyrażaniu się w sposób precyzyjny i zwięzły, umiejętności pisania różnych typów tekstów, umiejętności oddzielania informacji istotnych od nieistotnych, umiejętności korzystania z dodatkowych materiałów (notatki, wykresy, mapy etc.), aby napisać, zaprezentować lub zrozumieć różne typy przekazów – pisanych i mówionych (mowa, rozmowa, instrukcja, wywiad, debata etc.).

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- kiedy używam mojego języka ojczystego i czy robię to w zadowalający sposób?
- jakich trudności doświadczam w komunikowaniu się?
- jak sobie z nimi radzę?
- jak dobrze inni mnie rozumieją?
- w jaki sposób dostosowuję mój poziom znajomości języka do poziomu innych ludzi?
- czy czuję się pewnie w czasie wystąpień publicznych?
- czy jestem świadomy(a) różnorodności języków i typów komunikowania się w różnych geograficznych, społecznych i komunikacyjnych środowiskach?
- czy jestem świadomy(a) i umiem odczytać przekazy niewerbalne?

➤ **Porozumiewanie się w językach obcych**

Porozumiewanie się w językach obcych opiera się na umiejętności rozumienia i wyrażania myśli, uczuć i opisywania zdarzeń ustnie i pisemnie w różnych sytuacjach - w pracy, w domu, w czasie wolnym, w trakcie zdobywania wiedzy i nowych umiejętności – zgodnie z

oczekiwaniami i potrzebami. Porozumiewanie się w językach obcych wymaga również takich umiejętności jak mediacja i rozumienie różnic kulturowych. Polega m.in. na znajomości słownictwa, gramatyki, a także intonacji danego języka, znajomości i rozumieniu różnego typu tekstów (poezja, artykuły prasowe, strony internetowe, instrukcje, listy, raporty etc.), świadomości różnych obyczajów obowiązujących w danych społecznościach.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- kiedy i czy w zadowalający sposób używam języka obcego?
- jakich trudności doświadczam w komunikowaniu się?
- jak sobie z nimi radzę?
- jak kreatywny byłem/am, gdy podczas wyjaśniania w języku obcym danego zagadnienia nie znałem/am właściwego słowa?
- czy spróbowałem/łam napisać coś na flipcharcie etc., czy też byłem/am zbyt zawstydzona?
- jakie są moje plany związane z uczeniem się języka obcego?
- czy dzięki projektowi zwiększyło się moje zainteresowanie językami obcymi i innymi kulturami?

➤ **Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne**

Kompetencje matematyczne polegają na umiejętności dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia i obliczania proporcji, dokonywania obliczeń w pamięci i na papierze, a także stosowania przeliczników wag i miar w celu rozwiązania wielu zadań i problemów w codziennym życiu. Wykorzystuje się je m.in. w zarządzaniu domowym budżetem (równoważenie wpływów i wydatków, planowanie wydatków, oszczędzanie), podczas robienia zakupów (porównywanie cen, rozumienie pojęcia objętości, wag i miar, wyliczaniu pieniędzy, w tym również przeliczaniu na inne waluty) oraz prezentowaniu różnych rzeczy (wzory, modele, wykresy etc.).

Kompetencje matematyczne to także umiejętność zastosowania matematyki w myśleniu – umiejętność logicznego i analitycznego myślenia, umiejętność śledzenia toku rozumowania innych, umiejętność abstrahowania i generalizowania, również umiejętność myślenia przestrzennego, zdolność krytycznej oceny (umiejętność oddzielenia udowodnionych stwierdzeń od przypuszczeń).

Podstawowe kompetencje naukowo-techniczne to znajomość podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, a także zasad funkcjonowania technologii i umiejętność ich zastosowania. Ponadto rozumienie związku technologii z innymi dziedzinami – postępem naukowym (np. w medycynie), społeczeństwem (wartości, zagadnienia moralne), kulturą (np. multimedia) oraz ze środowiskiem

(zanieczyszczenie). To także umiejętność rozpoznania głównych cech badania naukowego i rozumienia powodów wyprowadzenia takich, a nie innych wniosków.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- kiedy wykorzystuję moje umiejętności matematyczne?
- w jaki sposób zastosowałem/am umiejętności matematyczne?
- w sporządzaniu budżetu, wycenianiu poszczególnych działań etc.?
- czy jestem świadomy(a), do rozwiązania jakiego rodzaju pytań i problemów mogę zastosować wiedzę matematyczną?
- w jakich sytuacjach wykorzystuję moją podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania świata przyrody i technologii?
- w jaki sposób wyprowadzam wnioski oparte na praktycznych doświadczeniach, w jaki sposób stosuję teorię w praktyce (od ogółu do szczegółu czy też od szczegółu do ogółu – dedukcja czy indukcja)?
- czy umiem, stosując zasady logicznego myślenia, przedstawić jakieś rozumowanie?
- w jaki sposób uczę się wykorzystywać technologie umożliwiające pracę z młodzieżą – m.in. bazy danych z narzędziami do tego typu pracy, kamery cyfrowe do rejestrowania, rzutniki, flipcharty, metody pracy wymagające zastosowania dodatkowych rekwizytów (karty do gry, ...)?

➤ **Kompetencje informatyczne**

Na kompetencje informatyczne składa się dobra znajomość i umiejętność korzystania z tzw. technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w różnych sytuacjach: w pracy, czasie wolnym, jako narzędzia komunikacji. Opierają się na podstawowych umiejętnościach: wykorzystaniu komputerów i innych multimediiów do pozyskiwania, oceny, gromadzenia, tworzenia, przedstawiania i wymiany informacji, a także do porozumiewania się i uczestniczenia we współpracy w sieci.

Podstawą jest: rozumienie i znajomość głównych aplikacji komputerowych (MS Word, MS Excel, baz danych, archiwizowanie informacji), świadomość możliwości, jakie daje korzystanie z Internetu i komunikowanie się przy użyciu mediów elektronicznych (email, videokonferencje), a także różnicy pomiędzy światem rzeczywistym i wirtualnym, rozumienie potencjału TSI jako wsparcia kreatywności i innowacyjności w rozwoju osobistym.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- z jakich źródeł informacji korzystałem(am), aby przygotować się do realizacji projektu?

- w jakim stopniu komunikowałem(am) się z innymi osobami biorącymi udział w projekcie przez Internet przed rozpoczęciem i w trakcie realizacji projektu?
- w jaki sposób zamierzam pracować z innymi ludźmi, aby np. rozwijać ich krytyczne podejście do wiedzy dostępnej w Internecie?
- jak nauczyłem(am) się wykorzystywać informacje dostępne w Internecie w mojej pracy na rzecz projektu (baza metod pracy, kalendarz szkoleń, listy mailingowe, poszukiwanie partnerów etc.)?
- czy korzystam z TSI, aby poszerzyć swoje horyzonty poprzez uczestniczenie w różnego rodzaju społecznościach internetowych w celach kulturalnych, społecznych i zawodowych?

➤ **Umiejętność uczenia się**

Umiejętność uczenia się to umiejętność organizowania własnej nauki. Opiera się na dyspozycji i zdolności do organizowania i regulowania procesu uczenia się, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i grupowym. Zawiera w sobie umiejętności: efektywnego zarządzania własnym czasem, rozwiązywania problemów, zdobywania, przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji, a także zdolność zastosowania nowej wiedzy i umiejętności w wielu sytuacjach – w domu, pracy, w szkole i podczas kursów szkoleniowych. W bardziej ogólnym znaczeniu, umiejętność uczenia się jest ściśle związana z planowaniem własnej ścieżki kariery.

Umiejętność uczenia się to świadomość własnego stylu uczenia się, swoich mocnych i słabych stron, stanu posiadanej wiedzy i uzdolnień. To także zdolność do poświęcenia czasu i uwagi na naukę, niezależność i umiejętność krytycznego myślenia, dyscyplina, wytrwałość, zarządzanie informacją. Konieczne jest posiadanie koncepcji czy też obrazu samego siebie, do którego się dąży, jak i motywacji do nieustannego rozwijania się.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- czego chciałem(am) nauczyć się w trakcie realizacji tego projektu?
- czy udało mi się to osiągnąć?
- w jaki sposób przyswajałem(am) nową wiedzę?
- jaki jest mój styl uczenia się (uczenie się poprzez: patrzeć, słuchanie, pracę z tekstem, praktykę)?
- jakie działania w projekcie najbardziej mnie motywowały w moim uczeniu się?
- w jakich obszarach moja wiedza teoretyczna się poprawiła?

- w jaki sposób dokonywałem/am oceny tego, czego się nauczyłem(am)
- dlaczego jest to istotne w mojej pracy, dla mojej organizacji?
- w jaki sposób wykorzystam to, czego się nauczyłem(am?)

➤ **Kompetencje społeczne i obywatelskie**

Kompetencje społeczne i obywatelskie są bardzo istotne w pracy związanej z problematyką młodzieżową. Wiele spośród nich może zostać nabytych dzięki aktywnemu zaangażowaniu w każdy rodzaj pracy z młodzieżą lub wolontariackiej. Uwzględniają wszystkie formy zachowań, których możemy potrzebować, aby skutecznie uczestniczyć w życiu prywatnym i zawodowym. Kompetencje społeczne stają się w dzisiejszych czasach coraz bardziej istotne, ponieważ społeczeństwa są dużo bardziej zróżnicowane niż kiedyś.

Na kompetencje społeczne składają się m.in.: rozumienie wzorców zachowań ogólnie akceptowanych w różnych społeczeństwach, zdolność do budowania zaufania i współczucia w innych ludziach, umiejętność oddzielenia sfery prywatnej od zawodowej i niechęć do przenoszenia konfliktów zawodowych na życie prywatne, świadomość i rozumienie tożsamości kulturowej własnego kraju w interakcji z innymi kulturami oraz umiejętność zobaczenia i zrozumienia różnych punktów widzenia.

Kompetencje obywatelskie dają nam możliwość pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim, opartego na znajomości społecznych i politycznych pojęć oraz struktur, a przede wszystkim zobowiązują nas do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa. Kompetencje obywatelskie to znajomość praw człowieka i konstytucji swojego kraju, a także zakresu działań jego rządu, to również rozumienie ról i zakresu odpowiedzialności instytucji stanowiących politykę na poziomie lokalnym, regionalnym, narodowym, europejskim i międzynarodowym (łącznie z polityczną i ekonomiczną rolą Unii Europejskiej). To także rozumienie pojęć takich jak demokracja, obywatelstwo oraz międzynarodowych deklaracji mających je wyrażać (jak np. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej). Poza tym składają się na nie znajomość głównych wydarzeń, kierunków i „agentów zmian” w narodowej, europejskiej i światowej historii, a także obecnej sytuacji Europy i krajów sąsiedzkich. Przejawiają się w uczestnictwie w życiu i działaniach społeczności lokalnej, jak również w podejmowaniu decyzji na poziomie krajowym i europejskim (np. poprzez udział w wyborach), w zdolności do okazywania solidarności poprzez zainteresowanie i pomoc w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczność na poziomie lokalnym lub w szerszym kontekście. Wreszcie, kompetencje obywatelskie to umiejętność skutecznego kontaktowania się i wpływania na instytucje publiczne oraz umiejętność korzystania z możliwości,

jakie daje Unia Europejska. Zarówno kompetencje społeczne, jak i obywatelskie, rozwijają poczucie przynależności do społeczności lokalnej, kraju, Unii Europejskiej, Europy i świata.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- czy podejmowałem(am) inicjatywę i wychodziłem(am) z nią do innych, wspierałem(am) innych?
- kiedy odnosiłem(am) największe sukcesy w komunikowaniu się z innymi?
- jakie kompetencje społeczne rozwinąłem(am) w trakcie realizacji projektu?
- jakie kompetencje obywatelskie rozwinąłem(am) w czasie projektu?
- jaka rolę odegrałem(am) w rozwiązaniu ewentualnych konfliktów w grupie?
- jak rozwinąłem(am) moją umiejętność pracy w zespole?
- czy i w jaki sposób włączałem(am) się w życie i sprawy społeczności lokalnej, kraju, Europy, świata?

➤ **Inicjatywność i przedsiębiorczość**

Te kompetencje odnoszą się do naszej zdolności przekształcania idei w czyny. Składają się na nie: kreatywność, innowacyjność, podejmowanie ryzyka, umiejętność planowania, organizowania, analizowania, oceny, zarządzania i wdrażania projektu oraz umiejętność współpracy w zespole, by osiągnąć zamierzone cele. Przedsiębiorczość to także chęć wprowadzenia zmian, branie odpowiedzialności za swoje działania i umiejętne stawianie celów. To również znajomość dostępnych możliwości w celu wybrania tych odpowiadającym w największym stopniu własnym, zawodowym i biznesowym działaniom.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- jakich zadań podejmowałem(am) się w trakcie projektu?
- czy proponowałem(am) nowe zadania, nowe pomysły, nowe rozwiązania, aby podzielić się nimi z pozostałymi uczestnikami projektu?
- jak moje rozumienie praktyki i zasad zarządzania projektem wzrosło dzięki jego realizacji?
- kiedy podejmowałem(am) ryzyko i czego się dzięki temu nauczyłem(am)?
- jakie szanse wykorzystałem(am), aby wyrazić swoją kreatywność i wykorzystać nową wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie realizacji projektu?

- jak zamierzam wykorzystać pojęcie innowacyjności i zarządzania ryzykiem w moich przyszłych projektach związanych z pracą dla i z młodzieżą?

➤ **Świadomość i ekspresja kulturalna**

To uznanie ważności i szacunek dla kreatywnego wyrażania myśli, doświadczeń i emocji poprzez różne środki, włączając w to muzykę, performance, literaturę, sztuki wizualne. Na świadomość i ekspresję kulturalną składają się m.in.: podstawowa wiedza na temat głównych dzieł kultury (w tym również kultury popularnej), świadomość dziedzictwa kulturowego własnego kraju i Europy oraz ich miejsca w świecie, umiejętność odniesienia własnej kreatywności i ekspresywności do kreatywności i ekspresywności innych osób, umiejętność zidentyfikowania i wykorzystania możliwości realizowania działalności kulturalnej, otwartość na różne formy ekspresji kulturowej i szacunek dla odmiennych kultur.

Pytania, które pomagają w autorefleksji nauczycielom:

- w jakim stopniu miałem(am) ochotę włączyć się w nowe formy doświadczeń kulturowych?
- kiedy byłem(am) gotów/gotowa zastosować różne środki i formy wyrażenia siebie (np. malowanie, język ciała)?
- które umiejętności rozwinąłem(am) w trakcie projektu?
- czy pogłębiły się moje zainteresowania kulturą i sztuką regionu lub kraju, z którego pochodzę?
- czy pogłębiły się moje zainteresowania kulturą i sztuką innych krajów, innych grup etnicznych?

9. Zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły

➤ **Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:**

- 1) Wspomaganie dziecka w rozwoju psychicznym, społecznym, duchowym i fizycznym.
- 2) Wychowywanie tak, aby było przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, innymi ludźmi i przyrodą;
- 3) Nauczenie odróżniania dobra od zła.
- 4) Uświadomienie przynależności społecznej: do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej.
- 5) Wyposażenie w wiedzę dotyczącą wpływu działalności człowieka na środowisko, w którym żyje.

6) Wyposażenie w wiedzę na temat zjawiska cyberprzemocy oraz rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych/ konstruktywnych działań w sytuacji ich pojawienia.

7) Przeciwdziałanie popadaniu przez uczniów we współczesne formy uzależnień - e-papierosy/liquidy oraz dostarczenie wiedzy o konsekwencjach palenia tytoniu, zażywania narkotyków, dopalaczy, spożywania alkoholu.

7) Wyposażenie w wiadomości i umiejętności potrzebne dziecku w rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki na pozostałych szczeblach edukacji.

8) Współpraca w procesie wychowania i edukacji z rodzicami/opiekunami.

➤ **Zadania wychowawcy i nauczyciela w realizacji działań wychowawczych:**

1) Prowadzenie oddziaływań wychowawczych zgodnych ze Statutem Szkoły.

2) Zapewnienie uczniom i rodzicom wszechstronnych informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych przez nią działań oraz osiągnięć uczniów.

3) Wspieranie rodziców w procesie wychowania, wzajemna wymiana obserwacji i spostrzeżeń o dziecku.

4) Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa.

5) Zaspokojenie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

6) Zdiagnozowanie potrzeb materialnych.

7) Zdiagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia.

8) Dostosowanie wymagań do jego możliwości psychofizycznych.

8) Pomoc w rozwiązywaniu problemów.

9) Zapewnienie dostępu do zajęć pozalekcyjnych.

10) Rozpoznawanie i rozwój zainteresowań podopiecznych.

11) Nauczenie dziecka samodzielności i dokonywania właściwych wyborów, dotyczących również wyboru dalszej drogi kształcenia;

12) Organizowanie spotkań z rodzicami.

13) Współpraca z psychologiem, pedagogiem i innymi specjalistami dla dobra dziecka.

➤ **Zadania pedagoga:**

- 1) Promowanie programów i działań profilaktycznych.
- 2) Propagowanie wśród nauczycieli wiedzy pedagogiczno-psychologicznej ułatwiającej poznanie prawidłowości rozwojowych ucznia, przydatnej w rozwiązywaniu sytuacji problemowych.
- 3) Pomoc nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- 4) Wspieranie oddziaływania wychowawcze poprzez utrzymywanie stałych kontaktów z przedstawicielami policji, kuratorami sądowymi, psychologami.
- 5) Koordynowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej:
  - a) rozpoznawanie i diagnozowanie indywidualnych przypadków dzieci zaburzonych emocjonalnie, dysfunkcyjnych, z problemami w nauce i zachowaniu,
  - b) współpraca z nauczycielami w realizacji zaleceń PPP,
  - c) prowadzenie zajęć psychologiczno-pedagogicznych
  - d) uczestniczenie w zebraniach zespołu wychowawczego i zespołach nauczycieli d.s. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 6) Organizowanie spotkań uczniów lub rodziców ze specjalistami.
- 7) Prowadzenie „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców” lub innych działań edukacyjnych przeznaczonych dla rodziców wspomagających proces wychowania w rodzinie.
- 8) Organizowanie i prowadzenie spotkań z rodzicami uczniów poświęconych tematyce wychowawczej.
- 9) Indywidualna współpraca z rodzicami uczniów: porady, konsultacje.

➤ **Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami**

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczo - profilaktycznej szkoły opiera się na:

- 1) zapoznaniu rodziców z Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym , zatwierdzaniu w porozumieniu z Radą Pedagogiczną jego treści i wyrażaniu swoich opinii o nim;
- 2) określaniu i współdecydowaniu o celach edukacyjnych szkoły (ankiety ewaluacyjne, spotkania rodziców z nauczycielami, spotkania Rady

Rodziców z Dyrektorem Szkoły);

- 3) współdziałaniu z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczych;
- 4) pomocy rodzicom w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci poprzez podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i profilaktykę;
- 5) współdecydowaniu o organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych;
- 6) stworzeniu warunków do szczerych, życzliwych i rzeczowych kontaktów nauczycieli z rodzicami;
- 7) umożliwianiu i ułatwianiu kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów;
- 8) zaangażowaniu rodziców i szkoły w organizowanie pomocy finansowej i materialnej rodzinom ubogim oraz profilaktycznej i terapeutycznej rodzinom patologicznym;
- 9) podejmowaniu działań na rzecz pozyskiwania funduszy niezbędnych dla wspierania działalności szkoły, a także ustalaniu zasad użytkowania tych funduszy;
- 10) organizowaniu działalności mającej na celu kształtowanie kultury pedagogicznej w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym.

➤ **Zadania uczniów w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych**

- 1) Współtworzenie z wychowawcą i rodzicami planu oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych swojej klasy;
- 2) Realizowanie zadań zgodnie z Regulaminem Samorządu Uczniowskiego i według opracowanego rocznego planu pracy;
- 3) Udział w tworzeniu i realizacji zadań wynikających z kalendarza imprez szkolnych i konkursów;
- 4) Udział w tworzeniu obrzędowości szkoły;
- 5) Dbanie o swoje zdrowie zgodnie z poznаныmi zasadami;
- 7) Stosowanie w praktyce zasad prawidłowej komunikacji i współpracy.
- 8) Przestrzeganie zasad i norm społecznych oraz savoir-vivre.
- 9) Zaangażowanie w organizowane na terenie szkoły akcje charytatywne na rzecz potrzebujących.
- 10) Zaangażowanie w udzielanie pomocy edukacyjnej i przyjacielskiej rówieśnikom.

10. Instytucje wspierające program wychowawczo - profilaktyczny

Założenia programu wychowawczo – profilaktycznego realizowane będą we współpracy z instytucjami, takimi jak:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Aleksandrowie Łódzkim
- Urząd Miejski w Aleksandrowie Łódzkim
- Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Łódzkim
- Ośrodek Pomocy i Terapii Uzależnień w Łodzi
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Zgierzu

11. Harmonogram działań wychowawczo - profilaktycznych

- A. Plan zadań wychowawczo - profilaktycznych dla klas I – III
- B. Plan zadań wychowawczo - profilaktycznych dla klas IV-VIII

12. Harmonogram uroczystości, konkursów, projektów i programów realizowanych w roku szkolnym

13. Ewaluacja Programu Wychowawczego

1. Ewaluacja Programu Wychowawczego odbywa się na koniec każdego roku szkolnego. Ewaluacji dokonuje Zespół Wychowawczy szkoły.
2. Narzędzia ewaluacji programu wychowawczego:
  - obserwacja, rozmowy z wychowawcami, rodzicami;
  - zapisy w dzienniku;
  - osiągnięcia w konkursach , olimpiadach, zawodach;
  - zapisy z rozmów przeprowadzonych z rodzicami i dziećmi;
  - analiza materiałów, dokumentów;
  - wyniki ankiet ewaluacyjnych.